

Original Article (Qualitative)

Analyzing the dimensions and components of the developed model of competency-based successor training in education-oriented organizations with a meta-composite approach

Mahdi khodaparast¹ , Davood Kiakojouri² , Seyyed Javad Mortazavi amiri³ , Syed Ahmad Jafari Kalarjani⁴

1- Department of Management, Qaimshahr Branch, Islamic Azad University, Qaimshahr, Iran

2- Associate Professor, Department of Management, Chalous Branch, Islamic Azad University, Chalous, Iran

3- Assistant Professor, Department of Mathematical Statistics, Chalous Branch, Chalous Islamic Azad University, Iran

4- Assistant Professor, Department of Management, Qaimshahr Branch, Islamic Azad University, Qaimshahr, Iran

Receive:

05 February 2023

Revise:

17 October 2023

Accept:

14 February 2024

Keywords:

successor training,
competence,
human resources,
talent identification,
organizational support and
maintenance

Abstract

The purpose of this research is to analyze the dimensions and components of the developed model of successor training based on competence in education-oriented organizations with a meta-composite approach. This research is applicable in terms of purpose, qualitative in terms of the method of data collection, and with a meta-composite approach in terms of the research implementation method. The statistical population of the research includes all studies conducted in the period of time for Latin research from 1990 to 2022, and for Persian research from 2005 to 2022. In this regard, 282 researches were evaluated in the field of the subject and ultimately 41 articles were selected purposefully. Extraction of components and indicators was obtained from background investigation and theoretical foundations, and then coding was used for analysis. To analyze the data, the meta-composite method was used, and then through open, axial, and selective coding; and MAXQDA 2020 software was used. The results showed that 7 codes, 53 concepts, and 24 categories were determined and identified, which codes include key competences and abilities, determination of successor training policy, value foundation, organizational support, strategic planning in the field of successor training, identification of talents and forming a fund of talents, training and improvement of talents.

Please cite this article as (APA): khodaparast, M., Kiakojouri, D., mortazavi amiri, S. J., & Jafari Kalarjani, S. A. (2024). Analyzing the dimensions and components of the developed model of competency-based succession in education-oriented organizations with a metacombination approach. *Management and Educational Perspective*, 5(4), 193-220.

Publisher: Iranian Business Management Association	https://doi.org/10.22034/jmep.2024.384659.1160	
Corresponding Author: Davood Kiakojouri		
Email: davoodkia@yahoo.com	Creative Commons: CC BY 4.0	

Extended abstract

Introduction

Today, all organizations compete with each other to attract qualified human resources, and as soon as these people feel that their merits are not recognized and appreciated in an organization, they choose another organization to work; therefore, identifying, recruiting, cultivating, promoting and maintaining competent human resources with the aim of optimizing the organization's ability to face new changes is undoubtedly the main concern of today's organizations (Aref & Moradi Shirazi, 2017). Successor training as a system in the field of human resources management creates the confidence in the organization that the circulation of human resources does not have an erosive and destructive effect on the organization. In simpler terms, succession management and planning assures the organization that it will have the right and competent employees to take on the jobs they deserve and at the right time. Also, successor training planning can be seen as an attempt to design a plan for an appropriate and competent number of managers and employees with key skills in such a way that they will be suitable successors at the time of retirement, death, illness, and promotion of other employees and even new positions that are created in the future plan of the organization (Azar & Khorrami, 2020). Therefore, considering the importance of competencies in formulating the successor training system, the aim of this research is to identify the dimensions and components of the developed model of successor training based on competence in education-oriented organizations in the field of human resources management, which can cause mutual reinforcement between each of the human resource management subsystems of education-oriented organizations based on merit, which will improve the performance of the organization and establish succession management. Therefore, according to the issues raised, the current research intends to answer the question: what are the dimensions and components of the developed model of competency-based successor training in education-oriented organizations with a meta-composite approach?

Theoretical Framework

Succession

Successor training is not a secret strategy to quickly replace people in specific positions; it is a systematic process whereby professional and personal development is aligned with the strategic plan to ensure that there are people, with the skills and the right attitudes at the right time, ready to fill any vacant position. Organizational successor training means the transfer of an organization due to the owner's desire to retire or leave the organization for numerous reasons. Succession can include the transfer of position to family members, employees, or outside buyers. Successor training is a flexible, long-term and growing approach in future recruitment. Organizational successor training planning is a type of planning that regularly nurtures both leadership successors and the next generation (Amini Dehaghi et al, 2023).

Amini Dehaghi et al, (2023) conducted a research with the aim of analyzing the phenomenon of managerial successor training in women's championship sports. The model obtained in total included 16 components as the phenomenon of managerial successor training in women's championship sports in two stages of interactionism and structuralism. Therefore, in order to institutionalize successor training in women's sports management, the interests and mindset of women towards managerial positions should be evaluated, the managerial activities of women in sports should be monitored, people inclined to managerial positions should be identified, and finally the performance method of women in managerial positions to provide positive feedback and strengthen positive image of women's management should be reviewed and reflected.

Rahimi & Sadeqiarani (2023) conducted a research with the aim of designing and explaining the successor training management system in Kashan water and sewage industry. The type of research was applicable in terms of purpose, and qualitative-quantitative in terms of measurement. This research was done in several phases; the first two of which were qualitative, and the rest were quantitative. The first phase included the identification of competencies from university scientific sources as well as water and sewage company resources, and eighty competencies were identified in this phase. In the second phase, the identified indicators were evaluated by the managers and elites of the water and sewage company, and the competency model of the managers of the water and sewage company was designed by using the Delphi research method; with 33 competency indicators, which includes individual, managerial and occupational. In the third phase, according to forty management positions in the company, the competencies identified for prioritization were polled, and prioritization was done for each position by using the TOPSIS multi-criteria technique. Also, the general situation of Kashan Abfa Company based on individual competencies and management-organizational competencies shows that Kashan Abfa has the highest score in the competencies of belonging and organizational loyalty, moral intelligence, and work commitment; and the lowest score in the competency of successor training and people management, performance management and project management.

Research Methodology

This research is applicable in terms of purpose, qualitative in terms of the method of data collection, and with a meta-composite approach in terms of the research implementation method. The statistical population of the research includes all studies conducted in the period of time for Latin research from 1990 to 2022, and for Persian research from 2005 to 2022. In this regard, 282 researches were evaluated in the field of the subject and ultimately 41 articles were selected purposefully. Extraction of components and indicators was obtained from background investigation and theoretical foundations, and then coding was used for analysis.

Research findings

To analyze the data, the meta-composite method was used, and then through open, axial, and selective coding; and MAXQDA 2020 software was used. The results showed that 7 codes, 53 concepts, and 24 categories were determined and identified, which codes include key competences and abilities, determination of successor training policy, value foundation, organizational support, strategic planning in the field of successor training, identification of talents and forming a fund of talents, training and improvement of talents.

Conclusion

The present research was conducted with the aim of analyzing the dimensions and components of the developed model of competency-based successor training in education-oriented organizations with a meta-composite approach. According to the obtained results, the present research is aligned with the results of Amini Dehaghi et al, (2023), Rahimi & Sadeqiarani (2023), Ismailzadeh et al, (2023), Mohammadi Dayani et al, (2022), Milaninejad & Jalalundi (2023), Janahmadigol et al, (2022), Teimouri et al, (2022), Bano et al, (2022), Ghazali et al, (2021), and Dahlan Gunawan et al, (2021). Ghazali et al, (2021) showed that the cultivation of talent along with competence in higher education institution is an important part of successor training planning. Even if an institution has a well-organized plan, successor training planning will not progress smoothly unless the institution has a willing, able, and fully prepared successor. Competency-based successor training planning models provide a

blueprint for building the necessary competencies now and in the future, as well as a benchmark for assessing academic leadership requirements.

According to the obtained results, the following suggestions are provided:

- Clarity and transparency of the organization's strategy regarding the successor training plan in such a way that the capabilities, skills and competence of the managers who must realize the goals of the programs can be extracted and determined, which of course requires a positive and optimistic view and understanding by the senior managers of the organization about this matter.

- Using the positive and successful records and experiences of other organizations in implementing new ideas and techniques of successor training management in recent years, such as the proposal system of Kaizen problem solving teams and the appointment of middle and senior managers within the organization.

علمی پژوهشی (کیفی)

واکاوی ابعاد و مؤلفه‌های مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور با رویکرد فراترکیب

مهدی خداداپرست^۱، داود کیاکجوری^۲، سید جواد مرتضوی امیری^۳، سیداحمد جعفری کلاریجانی^۴

۱- گروه مدیریت، واحد قائم‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم‌شهر، ایران

۲- دانشیار، گروه مدیریت، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران

۳- استادیار، گروه امار ریاضی، واحد چالوس، دانشگاه آزاد اسلامی، چالوس، ایران

۴- استادیار، گروه مدیریت، واحد قائم‌شهر، دانشگاه آزاد اسلامی، قائم‌شهر، ایران

چکیده

هدف این پژوهش واکاوی ابعاد و مؤلفه‌های مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی درسازمان‌های آموزش محور با رویکرد فراترکیب می‌باشد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر نحوه جمع‌آوری داده‌ها به شکل کیفی و از نظر روش اجرای پژوهش با رویکرد فراترکیب می‌باشد. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه مطالعات انجام‌شده در بازه زمانی برای پژوهش‌های لاتین از سال ۱۹۹۰–۲۰۲۲ و پژوهش‌های فارسی ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱ می‌باشد، در این راستا ۲۸۲ پژوهش در زمینه موضوع مورد نظر ارزیابی و درنهایت ۴۱ مقاله به صورت هدفمند انتخاب گردید. استخراج مؤلفه‌ها و شاخصها از بررسی پیشینه و مبانی نظری به دست آمد و سپس برای تحلیل از کدگذاری استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش فراترکیب و سپس از طریق کدگذاری باز و محوری و انتخابی و از نرم‌افزار MAXQDA 2020 استفاده گردید. نتایج نشان داد که ۷ کد ۵۳ مفهوم و ۲۶ مقوله تعیین و شناسایی شد که کدها شامل (شاخص‌گرایی) و توانایی‌های کلیدی، تعیین خط مشی جانشین پروری، بسترسازی ارزشی، حمایت و پشتیبانی سازمانی، برنامه ریزی استراتژیک در حوزه جانشین پروری، شناسایی استعدادها و تشکیل خزانه استعدادها، آموزش و بهسازی استعدادها) می‌باشد.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۲/۱۶

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۰۷/۲۵

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۲۵

کلید واژه‌ها:

جانشین پروری،

شاخص‌گرایی،

متابع انسانی،

شناسایی استعدادها،

حمایت و پشتیبانی سازمانی

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): خداداپرست، مهدی، کیاکجوری، داود، مرتضوی امیری، سید جواد، جعفری کلاریجانی، سیداحمد. (۱۴۰۲). واکاوی ابعاد و مؤلفه‌های مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور با رویکرد فراترکیب. فصلنامه مدیریت و چشم انداز آموزش، ۱۹۳(۴)، ۲۲۰-۱۹۳.

	https://doi.org/10.22034/jmep.2024.384659.1160	ناشر: انجمن مدیریت کسب و کار ایران
		نویسنده مسئول: داود کیاکجوری
	Creative Commons: CC BY 4.0	ایمیل: davoodkia@yahoo.com

مقدمه

امروزه همه سازمان‌ها برای جذب منابع انسانی شایسته محور با یکدیگر رقابت می‌کنند و این افراد به محض اینکه احساس کنند شایستگی‌هایشان در یک سازمان شناسایی و تقدیر نمی‌شود سازمان دیگری را برای فعالیت انتخاب می‌کنند؛ بنابراین بی‌تر دید شناسایی، استخدام، پژوهش، ارتقا و نگهداری منابع انسانی شایسته محور با هدف بهینه کردن توان سازمان برای رویارویی با تغییرات جدید دغدغه اصلی سازمانهای امروزی است (Aref & Moradi Shirazi, 2017). با افزایش روز افزون پیچیدگی‌ها در روابط بین فرد سازمان و محیط پیرامون سازمانهای امروزی ناگزیرند که برای مواجهه با چالش‌های این عصر فرآپیچیده، از زاویه‌ای نو به مباحث موجود در حوزه مدیریت منابع انسانی نگریسته و رویکرد تحول گرا و جدیدی را در برابر سرمایه‌های انسانی خود که باید مشکل از کارکنان و مدیران دانشی و چند مهارتی باشند اتخاذ نمایند (Janahmadigol et al., 2022). افزایش رقابت و ضرورت رشد و دستیابی سازمان‌ها به وضعیت بالاتری از کیفیت کارکنان و بهره وری الزام می‌کند که سازمانها در آینده به رهبران، مدیران و کارکنانی به مراتب تواناتر، شایسته‌تر و مستعدتر نیازمند باشد و از آنجاییکه منابع انسانی ارزشمندترین منابع هر سازمانی محسوب می‌شوند این امر با تلاش کوشش و ایجاد هماهنگی و به کارگیری مدیرانی توانمند محقق می‌شود (Sina et al., 2021). مدیریت سازمانها در برابر اطمینان از تداوم استغال کارکنان مسئول می‌باشد و اگر این نیاز نادیده انگاشته شود منجر به اشغال پستهای کلیدی سازمان توسط افراد نامناسب خواهد گردید (Mohammadi, 2021). کارکنانی که دارای توانمندی روحیه خودشناسی و خودمدیریتی می‌باشند در موقعیتهای مهم و پیچیده، از خود نوآوری و خلاقیت بروز داده و قادرند تهدیدها و فرصت‌های ایجاد شده در محیط پیرامونی را به خوبی شناسایی کرده و راهبردهای مناسب برای بهره مندی از فرصتها و تبدیل تهدیدها به فرصت ارائه نمایند و به اهداف ترسیم شده برای خود و سازمان خود دست یابند (Vuori et al., 2019).

جانشین پروری به عنوان یک سیستم در حوزه مدیریت منابع انسانی این اطمینان را در سازمان ایجاد می‌کند که گرددش منابع انسانی اثری فرساینده و مخرب بر سازمان ندارد. به بیانی ساده‌تر مدیریت و برنامه ریزی جانشینی به سازمان اطمینان می‌دهد که کارکنان مناسب و شایسته را برای تصدی مشاغل در خور آنان و در زمان مناسب در اختیار خواهد داشت. همچنین برنامه ریزی جانشین پروری را می‌توان تلاشی به منظور طرح ریزی برنامه‌ای برای تعداد مناسب و شایسته‌ای از مدیران و کارمندان با مهارت‌های کلیدی دانست به نحوی که آنان در زمان بازنیستگی، فوت بیماری و ارتقای دیگر کارمندان و حتی سمت‌های جدیدی که در برنامه‌های آینده سازمان ایجاد می‌شود جانشینان مناسبی باشند (Azar & Khorrami, 2020). جانشین پروری راه خوبی برای شرکت‌های اینده سازمان ایجاد می‌شود جانشینان مناسبی باشند (Milaninejad & Jalalundi, 2023). جانشین پروری یک فقط آنهایی که در سطوح مدیریتی یا اجرایی هستند (Milaninejad & Jalalundi, 2023). جانشین پروری یک استراتژی هوشمند مدیریت استعداد می‌باشد که می‌تواند موجب حفظ استعداد از درون سازمان گردد و سازمان را از مهارت‌های مورد نیاز برای پاسخ به تغییرات سریع محیطی مطمئن نماید (Mohammadi Dayani et al., 2022). جانشین پروری یک پروری، فرایندی است که طی آن نیروهای مناسب برای تصدی پستهای مدیریتی رده بالا و کلیدی سازمان از میان افراد واجد شرایط و با استعداد انتخاب می‌شوند. امروزه، مدیریت جانشین پروری از راه فرایندی انجام می‌پذیرد که مدیریت استعدادها نام دارد. از راه این فرایند، استعدادهای انسانی سازمان برای تصدی مشاغل و منصبهای کلیدی در سالهای آینده شناسایی می‌شود و آنان از راه برنامه‌های متنوع آموزشی و پژوهشی به تدریج برای به عهده گرفتن این مشاغل و مسئولیتها

آماده می‌شوند (Rahimi & Sadeqiarani, 2023). اساساً جانشین پروری فرآیندی دانش محور بوده و محصول و نتیجه کاربست دانش است. تحولات فناوری جهانی شدن نیاز به واکنش سریع به تغییرات محیطی و کاهش هزینه‌ها در صحن رقابت‌ها، فشرده کاهش وفاداری در کارکنان جابجایی جهانی سازی تمایل به اقتصادی دانش، محور توسعه و پیشرفت تکنولوژی، مسیر شغلی بدون مرز تغییرات فزاینده تبع نیروی کار تغییر در سالیق و انتظارات کارکنان و غیره ضرورت جانشین پروری را تشدید می‌کند (Beygi et al, 2022).

مدیریت منابع انسانی هر سازمان از اساسی ترین عناصر سازمانی محسوب می‌شود. مدیریت منابع انسانی در هدایت و رهبری سازمانها به ویژه سازمانهایی که بیشتر بر بعد اقتصادی تمرکز دارند، حساسیت بیشتری دارد؛ زیرا رشد اقتصادی رقابتی و تغییر جمعیتی نیروی کار رقابت شدیدی برای کارکنان ماهر ایجاد کرده و وجود نظام جانشین پروری برای جذب، توسعه و نگهدارش نیروی انسانی شایسته محور را برای منصب‌های کلیدی سازمان ضروری کرده است. در واقع مدیریت منابع انسانی را سیستمی می‌دانند که برای استفاده صحیح و شایسته از نیروی انسانی در راستای رسیدن به اهداف از پیش تعیین شده عمل می‌کند. بنابراین، با توجه به اهمیت شایستگی‌ها در تدوین نظام جانشین پروری، هدف از پژوهش حاضر دستیابی به شناسایی ابعاد و مؤلفه‌های مدل توسعه یافته جانشین پروری مبنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور در حوزه مدیریت منابع انسانی است که می‌تواند سبب تقویت متقابل بین هر یک از زیر سیستم‌های مدیریت منابع انسانی سازمان‌های آموزش محور بر مبنای شایستگی شود که سبب بهبود عملکرد سازمان و استقرار مدیریت جانشین پروری می‌شود. لذا با توجه به مسائل مطرح شده پژوهش حاضر در نظر دارد تا به این سؤال پاسخ دهد که ابعاد و مؤلفه‌های مدل توسعه یافته جانشین پروری مبنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور با رویکرد فراترکیب چه می‌باشد؟

مبانی نظری جانشین پروری

(Henry Fayol, 1916) اولین فردی بود که در زمینه مدیریت جانشین پروری نظریاتی را ارائه داد. وی به عنوان یک نظریه پرداز مدیریتی در اوایل قرن بیستم با ارائه ۱۴ اصل مدیریتی تحولی بزرگ در زمینه مدیریت سرمایه انسانی ایجاد نمود و تا به امروز نیز مورد توجه بوده است. امروزه سازمان‌ها برای رفع بحران‌ها و فشارهای ناشی از محیط که عموماً غافلگیر کننده، ناگهانی و پیوسته در حال تحول و دگرگونی‌اند، توجه ویژه خود را به جای پرداختن به محیط بیرون به درون سازمان معطوف کرده‌اند و راهبردهای مدرن و متفاوتی را دنبال می‌کنند. بسیاری از سازمان‌ها برای جلوگیری از ایجاد اختلال در روند پیشرفت خود، برنامه‌هایی برای تأمین نیروهای شایسته در مشاغل مختلف از داخل سازمان به کار می‌گیرند. برنامه جانشین پروری از جمله این راهبردهاست (Mattar, 2020) که در صدد شناسایی، توسعه و حفظ استعدادهای منحصر به فرد کارکنان و به دنبال آن یافتن مشاغل کلیدی و حساس سازمان است. محیط رقابتی و رقبای هوشمند در عرصه کسب و کار امروزه به صورت کاملاً حرفه‌ای به شکار نخبگان زده و کلیدی سازمان‌های موفق روی آورده‌اند. به کارگیری برنامه‌های جانشین پروری در سازمان‌ها به ویژه در سازمان‌هایی که به صورت تخصصی در بازار کسب و کار مشغول به فعالیت‌اند، می‌تواند سبب نگهدارش نیروهای داخل شود و این موضوعی است که پیاده‌سازی طرح جانشین پروری را دارای اهمیت فراوانی کرده است (Ferrari, 2019).

جانشین پروری یک استراتژی مخفی برای جایگزینی سریع افراد در پستهای خاص نیست، جانشین پروری یک فرآیند منظم است که به موجب آن بهسازی حرفه‌ای و فردی با برنامه استراتژیک منطبق می‌گردد تا اطمینان حاصل گردد افراد آماده برای تکمیل هر پستی که بلا تصدی می‌شود، با مهارت‌ها و نگرش‌های درستی در زمان مناسب وجود دارند. جانشین پروری سازمانی به معنای انتقال یک سازمان است که ناشی از خواسته مالک، برای بازنیستگی یا ترک سازمان به دلایل متعدد می‌باشد. جانشین می‌تواند شامل انتقال پست به اعضای خانواده، کارکنان یا خریداران خارجی باشد. جانشین پروری نگرشی قابل انعطاف، بلندمدت و رو به رشد در کارمندیابی آینده است. جانشین پروری سازمانی یک نوع برنامه ریزی است که هم جانشین رهبری و هم نسل بعد را به طور منظم پرورش می‌دهد (Amini Dehaghi et al., 2023). برنامه ریزی جانشین پروری ابزاری کلیدی برای بقا و پایداری هر سازمانی است (Almessabi, 2017). برنامه ریزی جانشین پروری نشئت گرفته از راهبرد سرمایه انسانی و به منزله فرایند ارادی برای اطمینان از تداوم رهبری در منصب‌های کلیدی، حفظ و توسعه سرمایه معنوی و دانش برای آینده و تشویق افراد به توسعه است به عبارت بهتر، جانشین پروری نوعی برنامه ریزی نیروی کار است که بر آمادگی کارکنان بر جایگزینی پست‌های بدون تصدی تمرکز و بیشتر در سطوح مدیریت ارشد و مدیران اجرایی قرار دارد (Diya & Mansor, 2019).

پیشینه پژوهش

(Amini Dehaghi et al., 2023) پژوهشی با هدف تحلیل بر پدیده جانشین پروری مدیریتی در ورزش قهرمانی بانوان انجام دادند. پژوهش با بهره گیری از روش ترکیبی - اکشافی، عوامل پدیده جانشین پروری مدیریتی در ورزش قهرمانی بانوان شناسایی شد و با بهره گیری از روش نمونه گیری هدفمند و تکنیک اشباع نظری، آگاهی دهنگان کلیدی (شامل ۱۵ نفر) برای شناسایی چارچوب مدل پدیده جانشین پروری مدیریتی در ورزش قهرمانی بانوان، مصاحبه به عمل آمده است. ابزار مورد استفاده برای شناسایی عوامل جانشین پروری مدیریتی در ورزش قهرمانی، مصاحبه نیمه ساختمند و مطالعه اسناد بوده است. برای تأمین روایی و پایایی مطالعه از روش ارزیابی لینوکلن و گویا استفاده گردید. با روش الگوسازی ساختاری - تفسیری، الگوی نهایی ارائه شد. الگوی به دست آمده در مجموع شامل ۱۶ مؤلفه به عنوان پدیده جانشین پروری مدیریتی در ورزش قهرمانی بانوان در دو مرحله تعامل گرایی و ساختار گرایی بود. بنابراین جهت نهادینه‌سازی جانشین پروری در مدیریت ورزش بانوان علائق و طرز فکر زنان نسبت به پست‌های مدیریتی ارزیابی شود، فعالیت‌های مدیریتی زنان در ورزش رصد شود، افرادی متمایل به پست‌های مدیریتی شناسایی شوند و در نهایت طرز عملکرد زنان در پست‌های مدیریتی جهت ارائه بازخورد مثبت و تقویت تصویر مثبت از مدیریت زنان بررسی و منعکس شود.

(Rahimi & Sadeqiarani, 2023) پژوهشی با هدف طراحی و تبیین نظام مدیریت جانشین پروری در صنعت آب و فاضلاب کاشان انجام دادند. نوع تحقیق از نظر هدف، کاربردی و از نظر اندازه گیری، کیفی-کمی بود. این تحقیق در چند فاز انجام گرفت که دو فاز اول کیفی و فازهای بعدی، کمی بوده است. فاز اول شامل شناسایی شایستگی‌ها از منابع علمی دانشگاهی و همچنین منابع شرکت آب و فاضلاب بوده است که هشتاد شایستگی در این مرحله شناسایی شد. در فاز دوم، شاخص‌های شناسایی شده، مورد ارزیابی مدیران و نخبگان شرکت آب و فاضلاب قرار گرفت که با

استفاده از روش تحقیق دلфи، با ۳۳ شاخص شایستگی، مدل شایستگی مدیران شرکت آب و فاضلاب طراحی شد که شامل شایستگی‌های فردی، مدیریتی و شغلی بود. در فاز سوم به تفکیک چهل جایگاه مدیریتی در شرکت، شایستگی‌های شناسایی شده برای اولویت بندی، مورد نظرخواهی قرار گرفتند که با استفاده از تکنیک چند معیاره تاپسیس، اولویت بندی به تفکیک جایگاه‌ها انجام شد. همچنین وضعیت کلی شرکت آبفای کاشان بر اساس شایستگی‌های فردی و شایستگی‌های مدیریتی-سازمانی نشان‌گر این است که شرکت آبفای کاشان در شایستگی‌های تعلق و وفاداری سازمانی، هوش اخلاقی و تعهد کاری بیشترین امتیاز و در شایستگی جانشین پروری و مدیریت افراد، مدیریت عملکرد و مدیریت پروژه کمترین امتیاز را دارد.

(Ismailzadeh et al, 2023) پژوهشی با هدف ارائه الگوی جانشین پروری مهارت آموزی کسب و کارهای خانوادگی در صنایع غذایی خراسان رضوی انجام دادند. این تحقیق بنیادی و رویکرد کاربردی دارد و روش تحقیق آمیخته است. برای شناسایی شاخص‌ها از الگوی تحلیل محتوا استفاده شد، روابط بین متغیرها و ارزش آن از روش معادلات ساختاری (SEM) به دست آمد. جامعه آماری بخش کیفی شامل مطالعان و کارشناسان صنایع غذایی خراسان رضوی می‌باشد، نمونه گیری به روش گلوله بر فی می‌باشد. همچنین جامعه آماری بخش کمی با روش نمونه گیری تصادفی ساده بررسی شد. گردآوری اطلاعات در بخش کیفی به صورت مصاحبه نیمه ساختار و بخش کمی به صورت پرسشنامه محقق ساخته می‌باشد. در پژوهش حاضر جهت تحلیل داده‌ها و دستیابی به اهداف مذکور از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی استفاده شد. یکی از روش‌های آماری برای تجزیه و تحلیل اطلاعات موجود در مجموعه داده‌ها روش تجزیه عاملی یا تحلیل عاملی می‌باشد. با استفاده از نرم افزار Lisrel مورد استفاده قرار گرفت. نتایج نشان داد که مدل تحقیق برای ضرایب تی بالای $\pm 1/96$ تا $\pm 2/58$ در سطح $0/05$ معنی دار می‌باشد و ضرایب تی بالاتر از 2 ± 58 در سطح $0/01$ معنی دار هستند. ضرایب مسیر و واریانس تبیین شده متغیرهای تحقیق و شاخص‌های برازش به دست آمده برای مدل آزمون شده نشان می‌دهد که شاخص RMSEA در مدل برآورده شده با میزان $0/064$ از سطح قابل قبولی برخوردار بوده و دیگر شاخص برازش مانند CFI، GFI، NFI، و AGFI به ترتیب برابر با $0/97$ ، $0/94$ ، $0/92$ و $0/95$ همگی در سطح مناسبی هستند.

(Mohammadi Dayani et al, 2022) به بررسی گفتمان کاوی جانشین پروری در یک سازمان دولتی با رویکرد انتقادی پرداختند. مهم‌ترین یافته‌های بخش توصیف، استخراج ۴۱۶ کد مثبت و ۲۲۲ کد منفی بود که پس از طبقه‌بندی ۶۸ واژه کانونی مثبت و ۵۳ واژه کانونی منفی تعریف شد. در مرحله تفسیر، معلوم گردید نوع نگرش نسبت به انتصابات و مشاغل کلیدی سرمنشأ جانشین-پروری یا جانشین-هراسی است که مشتمل بر دو گفتمان عمدۀ رویکرد استراتژیک و رویکرد سیاسی نسبت به انتصابات و مشاغل کلیدی بوده است. در مرحله تبیین، مشخص شد در سطحی بالاتر، مسائل مربوط به نظام سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، حقوقی و اداری بر عدم تحقق جانشین-پروری سایه افکنده- و در وضعیت کنونی (عدم تحقق جانشین-پروری) سلطه نظام سیاسی بر سایر نظام‌های اجتماعی و فرایندهای وابسته به آن (نگرش سیاسی) عاملی است که بیش از همه می-تواند موضوع انتصابات و جانشین-پروری را در سازمان مورد مطالعه و به طور کلی در دستگاه‌های دولتی و حاکمیتی دستخوش تحولات خود نماید.

(Milaninejad & Jalalundi, 2023) پژوهشی با رویکرد بررسی علل و عوامل موقفيت استراتژی جانشين پروری در سازمانها انجام دادند. در این راستا يك شركت خصوصي در حوزه الکترونيک به عنوان سازمان نمونه جهت بررسی مدنظر قرار گرفته است. اين پژوهش از نوع کاربردي است و جامعه آماري شامل ۲۰ نفر از مدیران و معاونين شركت مى باشدند. تجزيه و تحليل آماري در نرم افزار SPSS ۲۵ انجام شده است. بر اساس نتایج حاصله جانشين پروری مطلوب مدیران، سازمانها و حتی کارکنان مى باشد اما مهمترین مسئله در عدم موقفيت آن نقايص و محدوديت های فرایندی و تفکر سistemی است.

(Janahmadigol et al, 2022) پژوهشی با هدف شناسایي مهمترین عوامل مؤثر بر جانشين پروری در سازمانها و دسته بندی اين عوامل از طریق اندازه گیری اندازه اثر آنها بر اساس تحقیقات پیشین به انجام دادند. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ نحوه تجزيه و تحليل داده ها، توصیفی می باشد. ابزار اندازه گیری اين پژوهش چك لیست فراتحلیل بود. داده های حاصل از مطالعه با استفاده از روش اندازه اثر با استفاده از نرم افزار فراتحلیل ۱ (CMA ۱) مورد تجزيه و تحليل قرار گرفت. در اين راستا مقالات ده سال اخیر در پايدگاه های معتبر علمی داخلی و خارجي در اين حوزه با توجه به كليدواژه های مرتبط جستجو شد و بر اساس معيار های درون گنجي خاص، ۲۷ مقاله داخلی و خارجي جهت بررسی و تحليل انتخاب شدند. نتایج تحقیق منجر به شناسایي ۵۳ عامل مؤثر بر جانشين پروری در سازمانها شد که از اين میزان، تعداد ۴۱ عامل معنادار و نهايتأبا دسته بندی صورت گرفته، ۲۳ عامل دارای شدت تأثير بالا بر مدیریت جانشين پروری قرار گرفتند که چند مورد از مهم ترین آنها به ترتیب شامل: مدیریت تغیير و مدیریت فرایند، آماده سازی و برنامه ریزی، مدیریت مسیر شغلی، قصد جانشینی بين نسلی، شایستگی مدیران، عدالت، سبک تصمیم گیری عقلاني و عامل انگیزشی بود لذا توصیه می شود سازمانها با توجه به مهم ترین اين عوامل، زمینه های لازم برای تصمیم گیری هدفمند جهت اجرای برنامه جانشين پروری و رشد و توسعه بهينه را فراهم آورند.

(Teimouri et al, 2022) پژوهشی با هدف ارائه الگوی مدیریت منابع انسانی شایسته محور با رویکرد جانشين پروری در صنعت بانکداری انجام دادند. روش اين پژوهش آميخته (ترکيبي) و جامعه آماري آن در بخش كيفي شامل خبرگان دانشگاهي حوزه منابع انسانی و مدیران ارشد بانک صادرات اصفهان است که تعداد ۱۷ نفر با روش نمونه گيري هدفمند در فرایند مصاحبه مشارکت کردن و در بخش كمي، شامل همه مدیران عالي، سرپرستان حوزه ها و روسای شعب بانک صادرات اصفهان است که تعداد ۴۰۰ نفر با روش نمونه گيري طبقه اي-تصادفي به منزله نمونه در اين پژوهش مشارکت کردن. ابزار جمع آوري داده های موردنیاز شامل مصاحبه و پرسش نامه بود. يافته های حاصل از كد گذاري تحليل تماتيک نشان داد نظام مدیریت منابع انسانی شایسته محور مشتمل بر پنج مضمون اصلی شامل شایستگی، آينده نگري، جامعيت، عدالت و انعطاف پذيری است. همچنین يافته های حاصل از معادلات ساختاري نشان دهنده اين است که از ميان مؤلفه های مدیریت منابع انسانی، نظام جبران خدمات شایسته محور داراي بيشترین مقدار تأثير بر مدیریت جانشين پروری است.

(Bano et al, 2022) در تحقیق خود با عنوان بهترین روش های برنامه ریزی جانشين پروری برای سازمان های بزرگ و کوچک پرداختند. اين مطالعه با استفاده از روش مرور متون سیستماتیک استاندارد انجام شده است. مطالعه حاضر بر بررسی جامع بهترین شیوه های برنامه ریزی جانشين پروری که توسط همه نوع سازمانها دنبال می شود، تمرکز دارد.

هدف اصلی این مقاله توصیف بهترین شیوه‌های استاندارد برنامه ریزی جانشین پروری در هر سازمانی است. این مطالعه شواهد کافی برای استفاده از برنامه ریزی جانشین پروری به عنوان ابزاری در سازمانها در فرآیند استخدام، استراتژی‌های حفظ کارکنان و توسعه آینده مدیریت ارشد در سازمان ارائه می‌کند.

(Ghazali et al, 2021) در تحقیق خود با عنوان مرواری بر برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در موسسه آموزش عالی در مالزی پرداختند. این مطالعه مدلی از برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در مؤسسات آموزش عالی را با مرور ادبیاتی که بر رابطه بین شایستگی فردی، آموزش، ویژگی شخصیتی و فرهنگ سازمانی این مطالعه نشان می‌دهد که پرورش استعدادهای همراه با شایستگی در مؤسسه آموزش عالی، بخش مهمی از برنامه ریزی جانشین پروری است. حتی اگر مؤسسه برنامه‌ای منظم داشته باشد، برنامه ریزی جانشین پروری به آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شایستگی، طرحی برای ایجاد شایستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند. برنامه ریزی جانشین پروری به آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و کاملاً آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شایستگی، طرحی برای ایجاد شایستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند. آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و کاملاً آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شایستگی، طرحی برای ایجاد شایستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند.

(Dahlan Gunawan et al, 2021) در تحقیق خود با عنوان بررسی سیستماتیک برنامه ریزی جانشین پروری در آموزش عالی پرداختند. هدف این مطالعه ترکیب مجموعه ادبیات مربوط به برنامه ریزی جانشین پروری در آموزش عالی است، به ویژه، این تحقیق که به بررسی رشد شیوه‌های جانشین پروری در بخش آموزش عالی می‌پردازد، که فرصت برابری را برای جنسیت‌ها فراهم می‌کند تا موقعیت‌های رهبری را تضمین کنند. ویژگی منحصر به فرد این مقاله این است که از طریق مرور سیستماتیک ۷۳ مطالعه مرتبط با جانشین پروری در آموزش عالی منتشر شده در مجلات علمی و پایان نامه‌ها از مخازن دانشگاه، رشد تحقیقات تجربی در مورد برنامه ریزی جانشین پروری را نشان می‌دهد. با این وجود، کار کنونی به سختی به کمبود برنامه ریزی جانشین پروری برای زنان در دانشگاه می‌پردازد، به ویژه در زمینه‌های منحصر به فردی که تفاوت‌های سازمانی، فرهنگی، و شخصی را به تصویر می‌کشد که به طور ناهمگون اجرای را زیر پا می‌گذارد. این مقاله از طریق ترکیبی از ادبیات، زمینه‌های تحقیقاتی را برای ارزیابی عوامل بازدارنده در مطالعات تجربی آینده پیشنهاد می‌کند. نتایج نشان می‌دهد که مطالعات قوی بیشتر با استفاده از طرح اقدام پژوهی، شبه آزمایش و مداخلات آزمایشی ممکن است برای رسیدگی به بحران رهبری در آموزش عالی مرتبط باشد.

(Fayzi & Abdul Alipour, 2022) در تحقیق خود با عنوان جانشین پروری رهبری در سطوح مدیران عالی سازمان پرداختند. این پژوهش به روش مروریو کتابخانه‌ای، با بررسی کتب و مقالات متعدد داخلی و خارجی به بررسی موضوع جانشین پروری در سطوح مدیران عالی سازمانها می‌پردازیم. نتایج تحقیق حاکی از آن است که وجود بحران‌های کاری غیرقابل پیش‌بینی، نظری از دست دادن نیروهای مستعد، ترک مشاغل به دلایل مختلف و نیروی کار

چند نسل، جانشین پروری را در سازمان‌ها به عنوان ابزاری برای رفع نیازهای آینده سازمان به یک ضرورت تبدیل کرده است. برای حصول اطمینان از اینکه افراد شایسته برای مشاغل مناسب، در مکان‌ها و زمان‌های مناسب به منظور تأمین نیازهای سازمانی در دسترس هستند باید برنامه‌های جانشین پروری اجرا شود. برای موفقیت آمیز بودن فرایند جانشین پروری، این برنامه باید هدف داشته باشد و مرتبط با اهداف سازمان و مناسب با منابع و با توجه به نیازهای هر سازمان طراحی شود و همچنین به سطح مناسب تعامل، حمایت مالی و حمایت مدیران ارشد سازمان بستگی دارد.

روش‌شناسی تحقیق

این پژوهش از نظر هدف کاربردی، از نظر نحوه جمع‌آوری داده‌ها به شکل کیفی و از نظر روش اجرای پژوهش از نوع پژوهش به صورت فراترکیب می‌باشد. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه مطالعات انجام شده در بازه زمانی برای پژوهش‌های لاتین از سال ۱۹۹۰–۲۰۲۲ و پژوهش‌های فارسی ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱ می‌باشد، در این راستا ۲۸۲ پژوهش در زمینه موضوع موردنظر ارزیابی و درنهایت ۴۱ مقاله به صورت هدفمند انتخاب گردید. استخراج مؤلفه‌ها و شاخصها از بررسی پیشینه و مبانی نظری به دست آمد و سپس برای تحلیل از کدگذاری استفاده شد. در تجزیه و تحلیل داده‌ها ابتدا از روش فراترکیب و سپس از کدگذاری باز و محوری و انتخابی و از نرم‌افزار MAXQDA 2020 استفاده شد. روش فراترکیب به عنوان یکی از روش‌های جدید سنتز مطالعات کیفی می‌تواند در توسعه و ایجاد نظریه‌ها مورد استفاده پژوهشگران علوم اجتماعی قرار گیرد. روش فراترکیب، در واقع نوعی مطالعه کیفی است که یافته‌های مربوط به سایر تحقیقات کیفی که حول یک موضوع مشخص بوده را به عنوان داده وارد فرآیند تحلیل می‌نماید. در نتیجه، نمونه‌های مورد نظر، آن‌ها را مطالعه فراترکیب را مطالعات کیفی پیشین تشکیل می‌دهند که پژوهشگر با توجه به سؤال پژوهشی مورد نظر، آن‌ها را انتخاب می‌نماید (Sandelowski, 2008). به عبارتی دیگر، فراترکیب به مجموعه‌ای از رویکردها و روش‌هایی اطلاق می‌شود که برای سنتز یافته‌های مطالعات کیفی با هدف ارایه تفسیر جدیدی از موضوع انجام می‌پذیرد. یعنی، فراترکیب به دنبال تفسیر، مقایسه و برگردان مطالعات کیفی متعدد توسط یک چارچوب مفهومی متفاوت بوده، تا دانشی جامع راجع به پدیده مورد ایجاد نماید.

یافته‌های پژوهش

فرآیند فراترکیب، برای یکپارچه‌سازی چندین مطالعه برای ایجاد یافته‌های جامع و تفسیری صورت می‌گیرد و اطلاعات و یافته‌های استخراج شده از مطالعات کیفی دیگر با موضوع مرتبط و مشابه را بررسی می‌کند.

اولین گام در روش فراترکیب، طرح سؤالاتی است که محقق در فرآیند تحقیق خود به دنبال پاسخ به آن‌هاست، بنابراین، سؤالات این تحقیق به صورت زیر مطرح می‌شود:

۱. ابعاد و مؤلفه‌ها و شاخصهای مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی کدامند؟

در **دومین گام** برای مرور ادبیات ساختارمند از داده‌های ثانویه به نام اسناد و مدارک، گذشته استفاده می‌شود. عمدۀ پایگاه‌های مورداستفاده در این تحقیق برای جستجو، پایگاه‌های علمی خارجی از جمله ساینس دایرکت،

گوگل اسکالر و در پایگاه‌های داخلی، پایگاه تخصصی نور، پایگاه مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی، پایگاه مجلات علمی تحقیقی و پورتال جامع علوم انسانی است.

در سومین گام به منظور استخراج مقالات مناسب از منابع ذکر شده با استفاده از کلیدواژه‌هایی، معیارهایی در نظر گرفته می‌شود که در این تحقیق معیارهای پذیرش یا رد مقالات مطابق با جدول (۱) می‌باشد:

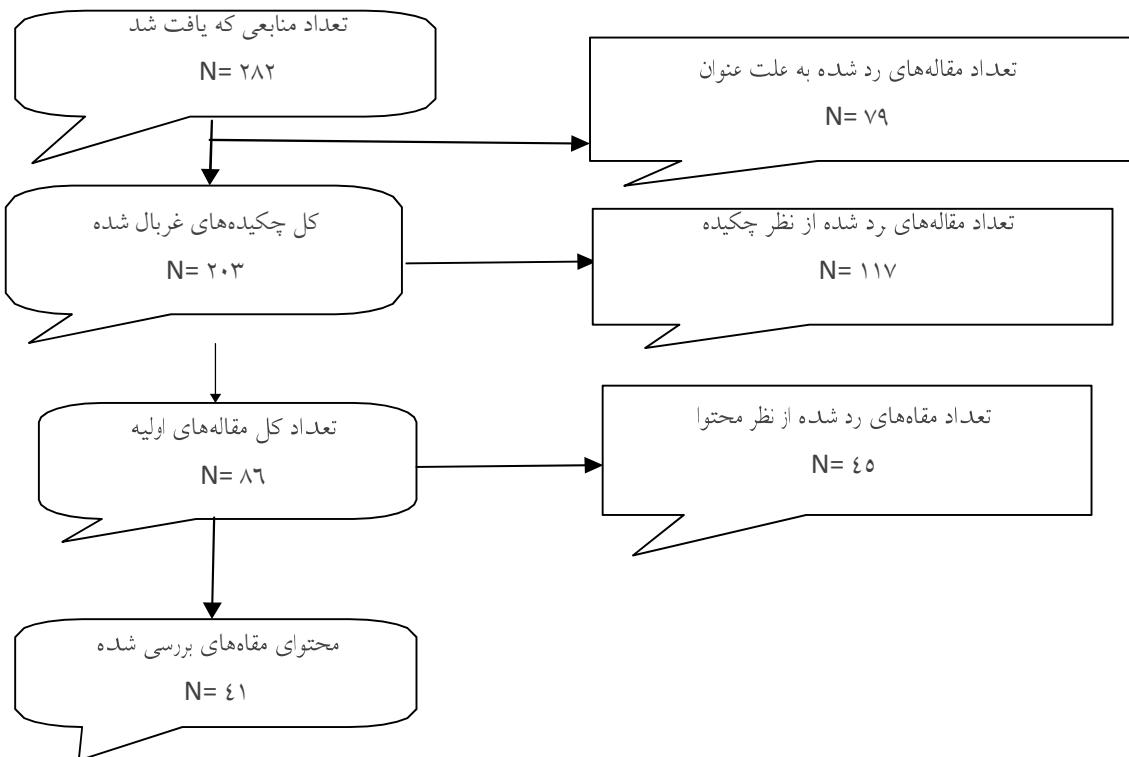
جدول ۱. معیارهای پذیرش یا رد مقالات

معیار رد	معیار پذیرش	معیارها
مطالعات غیر انگلیسی و غیر فارسی	مطالعات انگلیسی و فارسی	زبان تحقیقات
تحقیقات قبل از ۱۹۹۰	تحقیقات منتشر شده از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۲۲	زبان مطالعات انگلیسی
تحقیقات قبل از ۱۳۸۴	تحقیقات منتشر شده از سال ۱۳۸۴ تا ۱۴۰۱	زبان مطالعات فارسی
مقالات چاپ شده در نشریات و پایگاه‌های اطلاعاتی شخصی	مقالات چاپ شده در نشریات و پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر	اعتبار مطالعات
غیر از موارد اشاره شده	ابعاد، تعاریف، مدل‌ها و عوامل مربوط به جانشین‌پروری و شایستگی	موضوع مطالعه

در بخش تحلیل و ترکیب، ابتدا تمام مؤلفه‌های استخراج شده از مطالعات به عنوان کد در نظر گرفته می‌شود. سپس با در نظر گرفتن مفهوم هر یک از این کدها، آن‌ها در یک مفهوم مشابه دسته‌بندی می‌شود.

پس از نتایج اولیه که مقالات مرتبط شناسایی شد و برای انتخاب مطالعات مناسب بر اساس عوامل مختلفی از قبیل عنوان، چکیده و محتوای آن‌ها مورد ارزیابی قرار گرفتند. ابتدا عنوان مقالات بررسی می‌شود و مقالاتی که با سؤال و هدف تحقیق تناسب ندارند، حذف می‌شوند. در مرحله دوم، با بررسی چکیده مقالات، مقالات نامریبوط حذف می‌شوند. پس از آن مقالات بر اساس محتوا مورد مطالعه قرار می‌گیرند. درنهایت تعداد مقالات باقیمانده وارد گام بعدی برای روش فراترکیب می‌شوند.

در مرحله بعد، بررسی و انتخاب مقاله‌های مناسب بر اساس مجموعه‌ای از شاخص‌ها در دستور کار پژوهشگر قرار گرفت. بر این اساس شاخص‌های مدنظر گزینش مقاله، طی روند جستجوی مقاله‌های نهایی برای پیشبرد فعالیت فراترکیب انتخاب شدند. در نتیجه جست وجو و بررسی پایگاه‌های داده و با استفاده از کلید واژه‌های مد نظر، ۴۱ مقاله یافت شد. فرآیند پالایش و بازبینی با توجه به ملاک‌های ورود و خروج مذکور به طور اجمالی در شکل ۲-۴-آورده شده است و خلاصه‌ای از فرآیند انتخاب مقاله‌ها نشان داده شده است.

شکل ۱. مراحل انتخاب چک لیست پژوهش‌های مورد مطالعه از پایگاه‌های اطلاعاتی منتخب

در چهارمین گام، استخراج یافته‌های تحقیق، اطلاعات مقاله‌ها بر اساس مرجع مربوط به هر مقاله شامل: کد مقاله یا کتاب، عنوان مقاله یا کتاب، نویسنده یا نویسنده گان، سال تولید مقاله و یا کتاب، متن برداشته شده، صفحه برداشته شده، کد جانشین پروری مبتنی بر شایستگی درسازمان‌های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی بیان شده در هر مقاله طبقه‌بندی می‌شود. نتایج به دست آمده از این مرحله در جدول شماره (۲) نشان داده شده است.

جدول ۲. کدهای مستخرج از منابع پژوهشی

منبع	شاخص‌ها	مؤلفه	بعد
تصویریف غزالی و همکاران (۲۰۲۱). مت ر (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰)	۲. ارتباطات ۳. میل به تحقیق، یادگیری و آموش مدام	انتخاب کاندیداها	شایستگی‌ها و توانایی‌های کلیدی
مت (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰) داهلان گوناون و همکاران (۲۰۲۱)	۴. دانش فرهنگی (شناخت فرهنگ اقوام مختلف و موارد اختلاف و مشابه و)... ۵. مهارت‌های زبانی (سلط بر زبان انگلیسی و)...		

فیلیپس (۲۰۲۰)			
فلیپس و راپر (۲۰۰۹)، آرمسترانگ (۲۰۰۶) کابولت و همکاران (۲۰۱۲) طهماسبی و همکاران (۱۳۹۱)، یزدانی و همکاران (۱۳۹۶)	۶. مهارت‌های پایه‌ای کامپیوتری و شبکه ۷. تحصیلات دانشگاهی و تخصصی مرتبط	ارزیابی کاندیداهای تعیین شاخص‌های کلیدی	
جاویدی و همکاران (۱۴۰۰)	۸. توسعه استراتژی		
بانو و همکاران (۲۰۲۲) به نو و همکاران (۲۰۲۲) سی ریچاردز (۲۰۰۶) کیم	۹. کارکردهای سازمانی	شاخص‌های عملکرد رفتاری	
ایرانزاد، پریسا؛ ساع یارسی، ایرج و موسوی، مریم (۱۳۹۳).	۱۰. سازماندهی		
سی ریچاردز (۲۰۰۹) کیم (۲۰۰۶)	۱۱. مدیریت هزینه		
جاویدی و همکاران (۱۴۰۰)	۱۲. تشویق و نوآوری و تغییر	شاخص‌های عملکرد مدیریتی	
بانو و همکاران (۲۰۲۲) به نو و همکاران (۲۰۲۲)	۱۳. ارتباطات کاری		
ایرانزاد، پریسا؛ ساع یارسی، ایرج و موسوی، مریم (۱۳۹۳).	۱۴. توسعه فعالیت‌های تیمی	شاخص‌های عملکرد محوری	
جاویدی و همکاران (۱۴۰۰) داهلان گوناون و همکاران (۲۰۲۱)، فیلیپس	۱۵. تبیین مفهوم شاخص‌های مدیران فرهنگی		

(۲۰۲۰)			
اکرامی، حمید و هوشیار، وجیهه (۱۳۹۵)	۱۶. تبیین سطوح شایستگی مدیران فرهنگی		
متز (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰)	۱۷. ایجاد شرایط برای تولید محتوا و مفاهیم جدید و نو ۱۸. دانش میان رشته‌ای (سلط نسبی بر رشته‌ها و تخصصهای دیگر مورد نیاز)	ارتباطات باز	
به نو و همکاران (۲۰۲۲) بانو و همکاران (۱۹۹۸) متز (۲۰۲۲) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰)	۱۹. خصوصیات شخص ۲۰. تفکر خلاق	بازنگری دام	
کیم (۲۰۰۶)	۲۱. عملکرد ۲۲. انعطاف پذیری ۲۳. توانایی تیمسازی (به کارگیری، شرح وظایف، تعیین هدف و آموزش)	توسعه بر مبانی شایستگی	تعیین خط
دکتر احمد اکبری، دکتر احمد زند هدل، دکتر محمود قربانی، منصوره بختیاری فایندری (۱۴۰۱) و کیم (۲۰۰۶)	۲۴. ارزیابی اثربخشی نظام مدیریت جانشین پروری ۲۵. مدیریت بحران	تدوین طرح مسیر شغلی چند بعدی	مشی جانشین بروری
رنجبر و همکاران (۱۴۰۰)	۲۶. میزان برگزار کردن جلسات اشنایی با نظام مدیریت جانشین پروری در سازمان	فرهنگ	
Olatunji, F., Kehinde, O., & Nwachukwu, C. (2017).	۲۷. همکاری مدیران ارشد در حل مشکلات طرح مدیریت جانشین پروری	سازمانی	بسترسازی
Skorková, Z. (2016).	۲۸. شناسایی مشاغل کلیدی در پست‌های عملیاتی	فضیلت	ارزشی
آذر و خرمی (۱۳۹۹) فیلیپس، (۲۰۲۰) رنجبر	۲۹. تدوین شرح نفل پست‌های کلیدی	اخلاقی مدیر	

و همکاران (۱۴۰۰)			
داهلان گوناوان و همکاران (۲۰۲۱)، فیلیپس (۲۰۲۰)	۳۰. سخنرانی		
متز (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰) داهلان گوناوان و همکاران (۲۰۲۱)، فیلیپس (۲۰۲۰)	۳۱. روش‌های سمعی-بصری	فرهنگ و جو حمایتی	حمایت و پشتیبانی سازمانی
طهماسبی و همکاران (۱۳۹۱)، یزدانی و همکاران (۱۳۹۶)	۳۲. جانشینی موقت	تعهد سازمان به اجرای جانشین	
متز (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰)	۳۳. مهارت‌های فرآیندهای تغییر و فرهنگ	پروری	
متز (۱۹۹۸) هادیزاده مقدم و سلطانی (۱۳۹۰)	۳۴. ارزیابی تعداد پست‌های کلیدی دارای جانشین	تعیین خط مشی جانشین	
به نو و همکاران (۲۰۲۲) بانو و همکاران (۲۰۲۲)	۳۵. ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان به وسیله مدیریت جانشین پروری	پروری نیروی انسانی	برنامه ریزی استراتژیک
داهلان گوناوان و همکاران (۲۰۲۱)، فیلیپس (۲۰۲۰)	۳۶. ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای پست‌های کلیدی		در حوزه جانشین
فیلیپس، (۲۰۲۰) رنجبر و همکاران (۱۴۰۰)	۳۷. شناسائی دانش مورد نیاز پست‌های کلیدی	شناسایی استعدادها	پروری
Vargas-Halabí, T., Mora-Esquível, R., & Siles, B. (2017)	۳۸. شناسائی مهارت‌های مورد نیاز پست‌های کلیدی		
Woods, C., Armstrong, P., & Pearson, D. (2012).	۳۹. شناسائی شایستگی‌های مورد نیاز پست‌های کلیدی	توسعه و آموزش	
آذر و خرمی (۱۳۹۹)	۴۰. شناسائی رفتارهای شغلی مورد نیاز پست‌های کلیدی		
کیم (۲۰۰۶)	۴۱. ارزیابی تغییرات رفتاری کاندیداها ناشی	تجزیه و	

	از آموزش	تحلیل ظرفیت
Vargas-Halabí, T., Mora-Esquível, R., & Siles, B. (2017)	۴۲. ارزیابی عملکرد فردی کارکنان انتخاب شده برای پست‌های کلیدی	نیروی کار موجود در سازمان
Woods, C., Armstrong, P., & Pearson, D. (2012).	۴۳. بررسی منصب‌های کلیدی دارای جانشین برای سنجش اثر بخشی سیستم مدیریت جانشین پروری	ترویج جانشین
اکرامی، حمید و هوشیار، وجیهه (۱۳۹۵)	۴۴. ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان به وسیله مدیریت جانشین پروری	پروری
فلیپس و راپر (۲۰۰۹)، آرمسترانگ (۲۰۰۶)، کابولت و همکاران (۲۰۱۲) طهماسبی و همکاران (۱۳۹۱)، یزدانی و همکاران (۱۳۹۶)	۴۵. ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای منصب‌های کلیدی (پس از جانشینی)	شناسایی و معرفی استعدادها
جاویدی و همکاران (۱۴۰۰) داهلان گوناون و همکاران (۲۰۲۱)، فیلیپس (۲۰۲۰)	۴۶. ارزیابی تغییرات رفتاری کارکنان ناشی از آموزش	شناسایی استعدادها و تشکیل خرانه
Ali, Z., & Mehreen, A. (2019)	۴۷. تعهد به یادگیری	خویشتن استعدادها
Allan, J. (2011).	۴۸. برنامه ریزی پیشرفت شغلی	شناسی
فلیپس و راپر (۲۰۰۹)، آرمسترانگ (۲۰۰۶)، کابولت و همکاران (۲۰۱۲)	۴۹. آگاهی محیطی	هوشیاری محیطی
دانیالی ده‌حوض، مصطفی‌علاء‌الدین، سید‌حسن و صفری،	۵۰. آگاهی سازمانی	

علی. (۱۳۹۷)			
Bharwani, S., & Talib, P. (2017).	شاپستگی رفتاری .۵۱	بهسازی استراتژیک نیروی انسانی	آموزش و بهسازی
جاویدی و همکاران (۱۴۰۰)	شاپستگی دانش .۵۲	انتقال دانش و یادگیری	استعدادها
Chanduví, D. A. G., Lama, G. L. R., & Morey, N. D. (2015)	شاپستگی انگیزشی .۵۳	سازمانی	
Galagan, P. (2010).	صلاحیت‌های مقدماتی .۵۴		

در پنجمین گام تجزیه و تحلیل یافته‌ها یافته‌های کیفی پژوهش پس از بررسی همه مقالات غربال شده به روش فراترکیب، این تحلیل و دسته‌بندی شدند.

ششمین گام کنترل کیفیت کدهای استخراجی (اعتبارسنجی پژوهش) می‌باشد که در روشهای کیفی، به جای روایی و پایابی، از مفهوم قابلیت اعتماد استفاده می‌شود در ادامه تحلیل متون در مراحل کدگذاری باز، محوری و انتخابی انجام شده است. کدهای مورد اشاره در متن دراین پژوهشی به صورت زیر می‌باشد:

جدول ۳. کدهای شناسایی شده در پاسخ به ارائه مدل توسعه یافته جانشین پروردی مبتنی بر شاپستگی درسازمان‌های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی

کد معنایی
شاخص‌های مؤلفه ایجاد انگیزه افراد: تشویق افراد، احترام به عملکرد افراد، شناخت و توجه به توانایی بالقوه افراد، ایجاد نشاط در افراد، توجه به روابط و بعد انسانی افراد
شاخص‌های مؤلفه کاریزما: داشتن مدارک تحصیلی مرتبط و سطح بالا، داشتن شخصیت تاثیرگذار، تلاش منظم، رفتار کاری کارآمد، استقلال کاری
شاخص‌های مؤلفه مهارت اقناع دیگران: تاثیرگذار در کلام، توجیه در کلام، توانایی انجام کار توسط دیگران، تعیین مسیر دیگران،
شاخص‌های مؤلفه دانش مدیریتی: آشنایی با نظریه‌های مدیریت عمومی، آشنایی با نظریه‌های مدیریت منابع انسانی، آشنایی با سازمان، شناخت روابط سازمانی
شاخص‌های مؤلفه دانش تخصصی: آشنایی با نظریه‌های مدیریت آموزشی، توانایی به کارگیری نظریه‌های عمومی مدیریت در سازمان آموزشی، آشنایی به نظریه‌های یادگیری و روانشناسی تربیتی
شاخص‌های مؤلفه اقدار: قدرت مذاکره، توانایی جلب حمایت سایرین، محبویت در بین کارکنان، الگوی کارکنان، ممتاز و تواضع،
شاخص‌های مؤلفه اعتماد به نفس: آراستگی، پاکیزگی، داشتن برنامه عمل روزانه، تسلط بر مباحث و وظایف،

شاخص‌های مؤلفه خلاقیت و نوآوری: به روز بودن، داشتن مطالعه مستمر، تسلط به ابزارهای فناورانه، داشتن چشم انداز از آینده، تدوین استانداری کاری، شاخص‌های مؤلفه علاقه: عاشق شغل و کار، احساس همبستگی،
شاخص‌های مؤلفه صداقت: سازگاری گفتار با کردار و نگرش، رعایت ضوابط کار، صداقت در گفتار، وفاداری به عهد، عمل بر اساس وظایف سازمانی، شاخص‌های مؤلفه مسئولیت پذیری: تعهد در به پایان رساندن کار، پایبندی به اصول سازمانی، وفاداری به اهداف سازمان، پذیرش عواقب و نتایج
شاخص‌های مؤلفه وجdan کار: تعهد در به پایان رساندن کار، پایبندی به اصول سازمانی، وفاداری به اهداف سازمان، ثبات رویه
شاخص‌های مؤلفه منابع مالی: تأمین منابع مالی، داشتن برنامه مالی، برآوردن نیازهای مالی، توانایی جمع آوری مشارکت‌های مردمی، تخصیص بهینه منابع،
شاخص‌های مؤلفه فراهم سازی زمینه تشریک مساعی کارکنان: داشتن روحیه کار گروهی، تقسیم وظایف و شناسایی توانمندی افراد، ارزش به کار گروهی، تشویق گروه، بهبود ارتباطات شاخص‌های مؤلفه طراحی: آشنایی با الگوهای طراحی آموزشی، سنجش نیازها، اولویت بندی نیازها، نوشتمن اهداف رفتاری، اولویت بندی اهداف و پیامدها، داشتن چشم انداز از پیامدها، شناسایی درونداد و برونداد آموزشی، شناسایی ابزار و روش‌ها
شاخص‌های مؤلفه برنامه ریزی: داشتن برنامه و چشم انداز برای انجام کارها، روش ساختن وظایف افراد، پیش‌بینی منابع مورد نیاز، پیش‌بینی موانع، برخورد مناسب با پالش‌ها و موانع، داشتن الگو برای انجام کارها، استفاده مؤثر از زمان،
شاخص‌های مؤلفه تفکر راهبردی: تفکر سیستمی، ایجاد موقعیت‌ها و چشم اندازهای جدید، توانایی خلق راهبردهای و ایده‌های جدید، توانایی برخورد با چالش‌ها با روش نو، خلق ایده‌های نو، داشتن برنامه و پنل دوم، انعطاف پذیری، تدوین راهبرد،
شاخص‌های مؤلفه اقتدار: قدرت مذاکره، توانایی جلب حمایت سایرین، محبوبیت در بین کارکنان، الگوی کارکنان، متانت و تواضع، شاخص‌های مؤلفه اعتماد به نفس: آراستگی، پاکیزگی، داشتن برنامه عمل روزانه، تسلط بر مباحث و وظایف، شاخص‌های مؤلفه خلاقیت و نوآوری: به روز بودن، داشتن مطالعه مستمر، تسلط به ابزارهای فناورانه، داشتن چشم انداز از آینده، تدوین استانداری کاری، شاخص‌های مؤلفه علاقه: عاشق شغل و کار، احساس همبستگی،
شاخص‌های مؤلفه منابع فیزیکی: تهیه منابع فیزیکی آموزشی، ترمیم و نگهداری منابع کالبدی آموزشگاه، مدیریت منابع سازمان،
شاخص‌های مؤلفه منابع انسانی: دانش مدیریت منابع انسانی، کنترل و نظارت، تفویض اختیار، موارد مربوط به مدیریت راهبردی

اکنون به وسیله کدگذاری محوری اقدام به شناسایی مقوله‌ها و مفاهیم می‌کنیم.

جدول ۴. کدگذاری محوری و شناسایی مدل توسعه یافته جانشین پروری مبنی بر شایستگی درسازمان‌های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی

مقوله	کد
انتخاب کاندیداها	شاپیگی‌ها و توانایی‌های کلیدی
توسعه کاندیداها	
ارزیابی کاندیداهای تعیین شایستگی‌های کلیدی	
شاپیگی‌های عملکرد رفتاری	
شاپیگی‌های عملکرد مدیریتی	
شاپیگی‌های عملکرد محوری	
ارتباطات باز	
بازنگری مدام	
توسعه بر مبنای شایستگی	
تدوین طرح مسیر شغلی چند بعدی	
فرهنگ سازمانی	بستری‌سازی ارزشی
فضیلت اخلاقی مدیر	
فرهنگ و جو حمایتی	
تعهد سازمان به اجرای جانشین پروری	
تعیین خط مشی جانشین پروری نیروی انسانی	برنامه ریزی استراتژیک در حوزه جانشین پروری
شناسایی استعدادها	
توسعه و آموزش	
تجزیه و تحلیل ظرفیت نیروی کار موجود در سازمان	
ترویج جانشین پروری	
شناسایی و معرفی استعدادها	
خویشتن شناسی	
هوشیاری محیطی	
بهسازی استراتژیک نیروی انسانی	
انتقال دانش و یادگیری سازمانی	
	شناسایی استعدادها و تشکیل خزانه استعدادها
	آموزش و بهسازی استعدادها

جدول ۵. جدول اشباع نظری برای شاخصهای ارائه مدل توسعه یافته جانشین پژوهی مبتنی بر شایستگی در سازمان های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی

Code System	مبانی نظری	SUM
ارتباطات	42	42
میل به تحقیق، یادگیری و آموزش مداوم	10	10
دانش فرهنگی(شناسخت فرهنگ اقوام مختلف و موارد اختلاف و مشابه)	20	20
مهارت‌های زبانی(تسلط بر زبان انگلیسی و...)	16	16
مهارت های پایه ای کامپیوترا و شبکه	20	20
تحصیلات دانشگاهی و تخصصی مرتبط	23	23
توسعه استراتژی	25	25
کارکردهای سازمانی	17	17
سازماندهی	13	13
مدیریت هزینه	14	14
تبلیغ و نوآوری و تغییر	9	9
ارتباطات کاری	13	13
توسعه فعالیت های تیمی	18	18
تبیین مفهوم شایستگی مدیران فرهنگی	13	13
تبیین سطوح شایستگی مدیران فرهنگی	52	52
ایجاد شرایط برای تولید محتوا و مفاهیم جدید و نو	36	36
دانش میان رشته ای(تسلط نسبی بر رشته ها و تخصصهای دیگر مورد نیاز)	16	16
خصوصیات شخص	12	12
تفکر خلاق	14	14
عملکرد	19	19
انعطاف پذیری	17	17
توانایی تیمسازی (بکارگیری، شرح وظایف، تعیین هدف و آموزش)	33	33
ارزیابی اثربخشی نظام مدیریت جانشین پژوهی	23	23
مدیریت بحران	21	21
میزان برگزار کردن جلسات اشتغالی با نظام مدیریت جانشین پژوهی	33	33
همکاری مدیران ارشد در حل مشکلات طرح مدیریت جانشین پژوهی	23	23
شناسایی مشاغل کلیدی در پست های عملیاتی	15	15
تدوین شرح شغل پست های کلیدی	18	18
سخنرانی	17	17
روش های سمعی-بصری	21	21
جانشینی موقف	15	15
مهارت‌های فرآیندهای تغییر و فرهنگ	29	29
ارزیابی تعداد پست های کلیدی دارای جانشین	17	17
ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان بوسیله مدیریت جانشین پژوهی	20	20
ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای پست های کلیدی	37	37
شناسانی دانش مورد نیاز پست های کلیدی	19	19
شناسانی مهارت های مورد نیاز پست های کلیدی	15	15
شناسانی شایستگی های مورد نیاز پست های کلیدی	10	10
شناسانی رفتار های شغلی مورد نیاز پست های کلیدی	8	8
ارزیابی تغییرات رفتاری کاندیداها ناشی از آموزش	20	20
ارزیابی عملکرد فردی کاندیداهای انتخاب شده برای پست های کلیدی	17	17
بررسی منصب های کلیدی دارای جانشین برای سنجش اثر بخشی سیستم	15	15
ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان به وسیله مدیریت جانشین پژوهی	29	29
ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای منصب های کلیدی پس از جانشینی	16	16
ارزیابی تغییرات رفتاری کاندیداها ناشی از آموزش	17	17
تعهد به یادگیری	14	14
برنامه ریزی پیشرفت شغلی	16	16
آگاهی محیطی	19	19
آگاهی سازمانی	17	17
شاپیستگی رفتاری	12	12
شاپیستگی دانش	15	15
شاپیستگی انگیزشی	20	20
صلاحیت های مقدماتی	18	18
Σ SUM	1038	1038

اکنون به وسیله کدگذاری محوری اقدام به شناسایی مقوله ها و مفاهیم می کنیم.

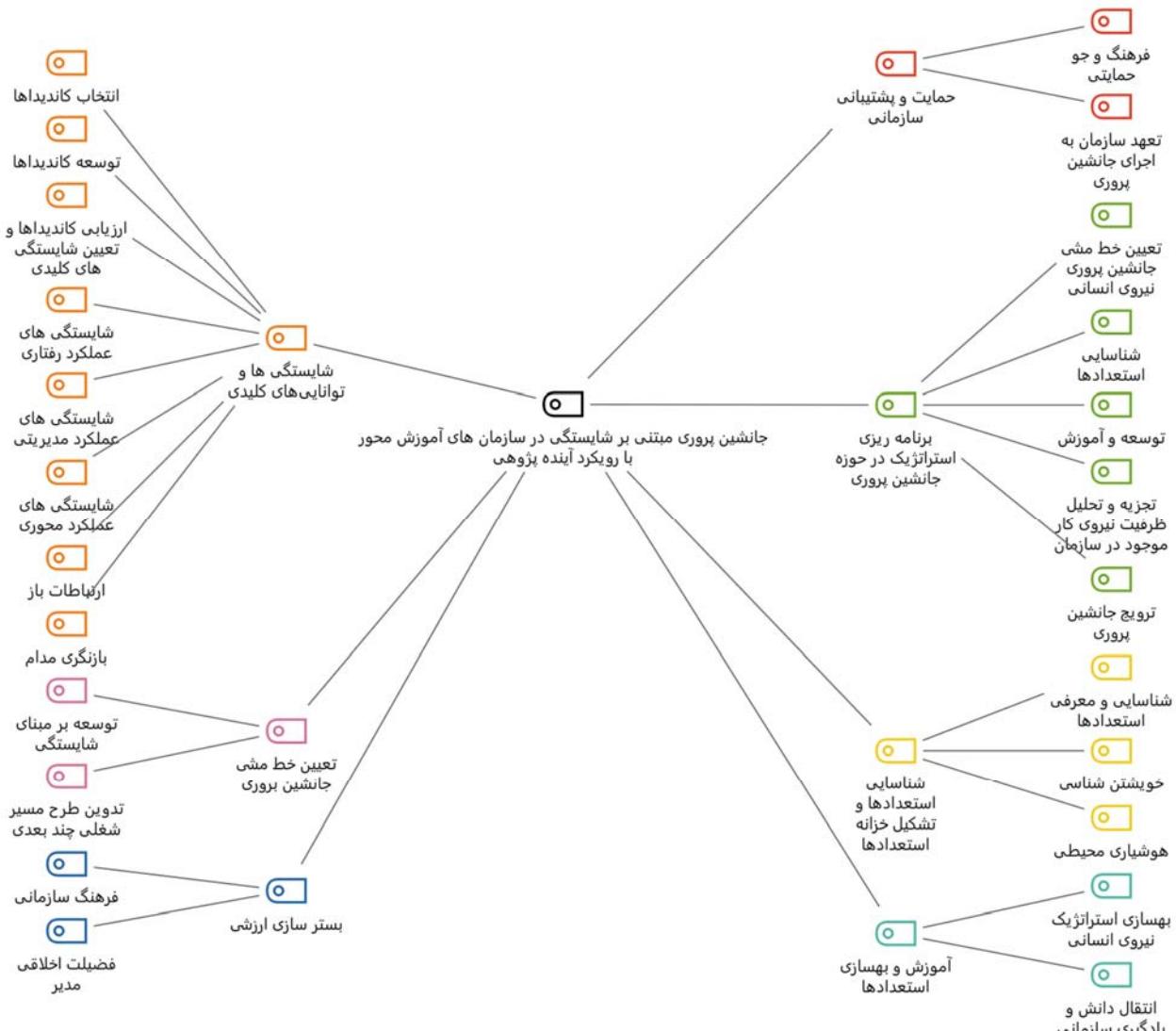
جدول ۶. کدگذاری محوری و شناسایی شاخصهای ارائه مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی در سازمان‌های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی

کد	مفهوم	مفهوم
	۱. ارتباطات	انتخاب کاندیداها
	۲. میل به تحقیق، یادگیری و آموخته مداروم	توسعه کاندیداها
	۳. دانش فرهنگی (شناخت فرهنگ اقوام مختلف و موارد اختلاف و مشابه و) ...	
	۴. مهارت‌های زبانی (سلط بر زبان انگلیسی و) ...	
	۵. مهارت‌های پایه‌ای کامپیوتری و شبکه	ارزیابی کاندیداها تعیین
	۶. تحصیلات دانشگاهی و تخصصی مرتبط	شاپیستگی‌های کلیدی
	۷. توسعه استراتژی	شاپیستگی‌های عملکرد
	۸. کارکردهای سازمانی	رفتاری
	۹. سازماندهی	
	۱۰. مدیریت هزینه	شاپیستگی‌های عملکرد
	۱۱. تشویق و نوآوری و تغییر	مدیریتی
	۱۲. ارتباطات کاری	
	۱۳. توسعه فعالیت‌های تیمی	شاپیستگی‌های عملکرد
	۱۴. تیکن مفهوم شایستگی مدیران فرهنگی	محوری
	۱۵. تیکن سطوح شایستگی مدیران فرهنگی	
	۱۶. ایجاد شرایط برای تولید محتوا و مقاهم جدید و نو	
	۱۷. دانش میان رشته‌ای (سلط نسبی بر رشته‌ها و تخصصهای دیگر مورد نیاز)	ارتباطات باز
	۱۸. خصوصیات شخص	
	۱۹. تفکر خلاق	بازنگری مدام
	۲۰. عملکرد	
	۲۱. انعطاف پذیری	توسعه بر مبنای شایستگی
	۲۲. توانایی تیمسازی (به کارگیری، شرح وظایف، تعیین هدف و آموزش)	تعیین خط مشی جانشین بروزی
	۲۳. ارزیابی اثربخشی نظام مدیریت جانشین پروری	تدوین طرح مسیر شغلی
	۲۴. مدیریت بحران	چند بعدی
	۲۵. میزان برگزار کردن جلسات اشنایی با نظام مدیریت	فرهنگ سازمانی
		بس‌ترسازی ارزشی

جانشین پروری در سازمان		
۲۶. همکاری مدیران ارشد در حل مشکلات طرح مدیریت جانشین پروری		
۲۷. شناسایی مشاغل کلیدی در پست‌های عملیاتی ۲۸. تدوین شرح نغل پست‌های کلیدی	فضیلت اخلاقی مدیر	
۲۹. سخنرانی ۳۰. روش‌های سمعی-بصری	فرهنگ و جو حمایتی	حمایت و پشتیبانی سازمانی
۳۱. جانشینی موقع ۳۲. مهارت‌های فرآیندهای تغییر و فرهنگ	تعهد سازمان به اجرای جانشین پروری	
۳۳. ارزیابی تعداد پست‌های کلیدی دارای جانشین ۳۴. ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان به وسیله مدیریت جانشین پروری	تعیین خط مشی جانشین پروری نیروی انسانی	
۳۵. ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای پست‌های کلیدی		
۳۶. شناسائی دانش مورد نیاز پست‌های کلیدی ۳۷. شناسائی مهارت‌های مورد نیاز پست‌های کلیدی	شناسایی استعدادها	
۳۸. شناسائی شایستگی‌های مورد نیاز پست‌های کلیدی ۳۹. شناسائی رفوارهای شغلی مورد نیاز پست‌های کلیدی	توسعه و آموزش	برنامه ریزی استراتژیک در حوزه جانشین
۴۰. ارزیابی تغییرات رفتاری کاندیداهای ناشی از آموزش ۴۱. ارزیابی عملکرد فردی کاندیداهای انتخاب شده برای پست‌های کلیدی	تجزیه و تحلیل ظرفیت نیروی کار موجود در سازمان	پروری
۴۲. بررسی منصب‌های کلیدی دارای جانشین برای سنجش اثر بخشی سیستم مدیریت جانشین پروری		
۴۳. ارزیابی پیشرفت شغلی در سازمان به وسیله مدیریت جانشین پروری	ترویج جانشین پروری	
۴۴. ارزیابی دانش مدیران انتخاب شده برای منصب‌های کلیدی (پس از جانشینی)	شناسایی و معرفی استعدادها	شناسایی استعدادها و تشکیل خزانه استعدادها
۴۵. ارزیابی تغییرات رفتاری کاندیداهای ناشی از آموزش		
۴۶. تعهد به یادگیری	خویشتن شناسی	
۴۷. برنامه ریزی پیشرفت شغلی		
۴۸. آگاهی محیطی	هوشیاری محیطی	

۴۹. آگاهی سازمانی		
۵۰. شایستگی رفتاری	بهسازی استراتژیک نیروی انسانی	آموزش و بهسازی
۵۱. شایستگی دانش		استعدادها
۵۲. شایستگی انگیزشی	انتقال دانش و یادگیری	
۵۳. صلاحیت‌های مقدماتی	سازمانی	

پس از رسیدن به اشباع نظری کدگذاری به پایان رسید. فرآیند کدگذاری و تحلیل متنی متون در نرم افزار تحلیل داده‌های کیفی MAXQDA ۲۰۲۰ انجام گردید. خروجی نهایی مؤلفه‌های استخراج شده به شکل زیر است.

شکل ۲. خروجی نهایی ارائه مدل توسعه یافته جانشین پروری مبتنی بر شایستگی درسازمان های آموزش محور با رویکرد آینده پژوهی

بحث و نتیجه گیری

در این پژوهش ابتدا استخراج مؤلفه‌ها و شاخصها از بررسی پیشینه و مبانی نظری به دست آمد و سپس برای تحلیل از کدگذاری استفاده شد. نتایج نشان داد که ۷ کد ۵۳ مفهوم و ۲۴ مقوله تعیین و شناسایی شد که کدها شامل (شاپستگی‌ها و توانایی‌های کلیدی)، تعیین خط مشی جانشین پروری، بسترسازی ارزشی، حمایت و پشتیبانی سازمانی، برنامه ریزی استراتژیک در حوزه جانشین پروری، شناسایی استعدادها و تشکیل خزانه استعدادها، آموزش و بهسازی استعدادها) و مؤلفه‌ها شامل (انتخاب کاندیداهای توسعه کاندیداهای ارزیابی کاندیداهای تعیین شاپستگی‌ها کلیدی، شاپستگی‌های عملکرد رفتاری، شاپستگی‌های عملکرد مدیریتی، شاپستگی‌های عملکرد محوری، ارتباطات باز، بازنگری مدام، توسعه بر مبنای شاپستگی، تدوین طرح مسیر شغلی چند بعدی، فرهنگ سازمانی، فضیلت اخلاقی مدیر، فرهنگ و جو حمایتی، تعهد سازمان به اجرای جانشین پروری، تعیین خط مشی جانشین پروری نیروی انسانی، شناسایی استعدادها توسعه و آموزش، تجزیه و تحلیل ظرفیت نیروی کار موجود در سازمان، ترویج جانشین پروری، شناسایی و معرفی استعدادها، خویشن شناسی، هوشیاری محیطی، بهسازی استراتژیک نیروی انسانی، انتقال دانش و یادگیری سازمانی می‌باشد. با توجه به نتایج به دست آمده، پژوهش حاضر با نتایج (Amini Dehaghi et al, 2023) (Milaninejad &) (Mohammadi Dayani et al, 2022) (Ismailzadeh et al, 2023) (Sadeqiarani, 2023 Ghazali et al,) (Bano et al, 2022) (Teimouri et al, 2022) (Janahmadigol et al, 2022) (Jalalundi, 2023 Dahlan Gunawan et al, 2021) (2021) (Ghazali et al, 2021) همسو می‌باشد. (Dahlan Gunawan et al, 2021) نشان دادند که پرورش استعدادهای همراه با شاپستگی در مؤسسه آموزش عالی، بخش مهمی از برنامه ریزی جانشین پروری است. حتی اگر مؤسسه برنامه‌ای منظم داشته باشد، برنامه ریزی جانشین پروری به آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شاپستگی، طرحی برای ایجاد شاپستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند. برنامه ریزی جانشین پروری به آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و کاملاً آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شاپستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند. برنامه ریزی جانشین پروری به آرامی پیشرفت نمی‌کند مگر اینکه آن مؤسسه جانشینی مایل، توانا و کاملاً آماده داشته باشد. مدل‌های برنامه ریزی جانشین پروری مبتنی بر شاپستگی، طرحی برای ایجاد شاپستگی لازم در حال و آینده و همچنین معیاری برای ارزیابی الزامات رهبر دانشگاهی ارائه می‌دهند. (Fayzi & Abdul Alipour, 2022) نشان دادند که وجود بحران‌های کاری غیرقابل پیش‌بینی، نظیر از دست دادن نیروهای مستعد، ترک مشاغل به دلایل مختلف و نیروی کار چند نسل، جانشین پروری را در سازمان‌ها به عنوان ابزاری برای رفع نیازهای آینده سازمان به یک ضرورت تبدیل کرده است. برای حصول اطمینان از اینکه افراد شاپسته برای مشاغل مناسب، در مکان‌ها و زمان‌های مناسب به منظور تأمین نیازهای سازمانی در دسترس هستند باید برنامه‌های جانشین پروری اجرا شود. برای موفقیت آمیز بودن فرایند جانشین پروری، این برنامه باید هدف داشته باشد و مرتبط با اهداف سازمان و متناسب با منابع و با توجه به نیازهای هر سازمان طراحی شود و همچنین به سطح مناسب تعامل، حمایت مالی و حمایت مدیران ارشد سازمان بستگی دارد.

با توجه به نتایج به دست آمده پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود:

پیشنهاد می‌شود برای موفقیت در برنامه ریزی جانشین پروری از شاخصهای به دست آمده در پژوهش با اولویت بالا استفاده شود.

روشن و شفاف بودن استراتژی سازمان در قبال برنامه جانشین پروری به گونه‌ای که بشود قابلیت‌ها مهارت‌ها و شایستگی مدیرانی که باید آن اهداف برنامه‌ها را محقق سازند، استخراج و تعیین کرد که البته این امر مستلزم دیدگاه و درک مثبت و خوش بینانه‌ای از سوی مدیران ارشد سازمان نسبت به این امر می‌باشد.

پیشنهاد می‌گردد که شرایط لازم برای اجرای برنامه‌های سازمانی بیش از پیش فراهم گردد چرا که امروزه سازمانهایی موفق هستند و می‌توانند در صحنه رقابت باقی بمانند که بتوانند یک گام از همتایان خود جلوتر بوده و مزیت رقابتی برای ارتقای عملکرد سازمانی فراهم نمایند بنابراین لزوم اجرای چنین برنامه‌هایی برای تمام مدیران و مسئولین روشن است. سرانجام ارائه نظریه جدید برای پرورش مدیران آینده و نظریه پردازی در ارتباط با جانشین پروری؛ راهنمایی و ارائه راهکاری برای سیاستگذاری و جهت گیریهای مطالعات نظری و مدل‌های بومی در جهت اجرای بهترین فعالیت‌های مدیریت منابع انسانی در کلیه سازمانهای کشور.

استفاده از سوابق و تجارب مثبت و موفق سایر سازمان‌ها در پیاده سازی ایده‌ها و فنون نوین مدیریت جانشین پروری در سالهای اخیر همانند نظام پیشنهادها تیمهای حل مسئله کایزن و انتساب درون سازمان به مدیران رده‌های میانی و ارشد.

پیشنهاد می‌شود مدیران ارشد سازمان برنامه‌ها و راهبردهای لازم همچون اجرای برنامه آموزشی مختلف برای مدیران جوان را اجرا نمایند و با برقراری ارتباط مؤثر با این مدیران جوان آنها را با برنامه ریزی مدیریت جانشین پروری در گیر نمایند و متعاقباً سازمانها نیز با بررسی عملکرد آنها برنامه جانشین پروری خود را عملیاتی نمایند.

وجود واحد مدیریت سرمایه انسانی یا توسعه منابع انسانی و یا خدمات مدیران و یا توسعه، مدیریت فعال و مجهز با رویکرد اجرای برنامه جانشین پروری در کل سازمان و ایجاد ثبات در تیم مدیریتی ارشد، سازمان به نحوی که آنها را برای سرمایه گذاریهای بلند مدت علاقه مند و با انگیزه کند با گرایش به شایسته سالاری و شایسته گزینی

Reference

- Almessabi, B. N. (2017). Critical factors in leadership succession planning: securing the human resources future for government organisations in the abu dhabi emirate. UAE (Doctoral Dissertation). Southern Cross University.
- Amini Dehaghi, A., & Nazari, R., & Badami, R. & Mohammadian, F. (2023). Conceptual analysis of the succession of female managers based on interactionism and structuring (studying the field of professional and championship sports). Sports Management Studies, doi: 10.22089/smrj.2023.13812.3786 .(In Persian).
- Aref, H., & Moradi Shirazi, S. A. (2017). Clarifying the Concept of “Competency” in Human Resource Management: A conceptual Analysis Approach. Public Organizations Management, 5(2), 13-30. Doi: [20.1001.1.2322522.1396.5.0.17.9](https://doi.org/10.1001.1.2322522.1396.5.0.17.9)
- Bano, Y., & Omar, S.S., & Ismail, F. (2022). Succession Planning Best Practices for Large and Small Organizations. Mediterranean Journal of Social Sciences. DOI:[10.36941/mjss-2022-0013](https://doi.org/10.36941/mjss-2022-0013)
- Beygi, K., & Afsharnejad, A., & Majidi, M., & Tadbiri, S. (2022). Designing a Succession Model in the Customs Organization with the Foundation's Data Approach, Journal of Islamic Life Style Centered on Health. 2022;6(3):447-462. URL: <http://islamiclifej.com/article-1-1658-fa.html>

- Dahlan, D.A., & Omar, R., & Suzilawati, K., & Asim N. (2021). A systematic review of succession planning in higher education. International Journal of ADVANCED AND APPLIED SCIENCES.https://doi.org/10.21833/ijaas.2021.12.010
- Diya, V. R., & Mansor, M. (2019). Review of history succession planning: replacement planning, talent management and workforce planning. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 9 (9), 1298–1303. DOI:10.6007/IJARBSS/v9-i9/6463
- Fayzi, H., & Abdul Alipour, A. (2022). Succession of leadership at the level of senior managers of the organization, 9th National Conference of Modern Studies and Research in Human Sciences, Management and Entrepreneurship of Iran, Tehran, https://civilica.com/doc/1562188 .(In Persian).
- Ferrari, F. (2019). In the mother's shadow: exploring power dynamics in family business succession. Gender in Management, 34 (2), 121-139. https://doi.org/10.1108/gm-07-2017-0091
- Ghazali, M. T., Rahman, S. A. A., & Ghani, M. A. (2021). A Review on Competency-Based Succession Planning at Higher Education Institution in Malaysia. International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences, 11(9), 1634–1651.. https://doi.org/10.6007/ijarbss%2Fv11-i9%2F11120
- Ismailzadeh, M., & Khandozi, B., & Sanaipour, H. (2023). Presenting the succession model of skill training in family businesses in Khorasan Razavi food industry. Skill Training Quarterly, Volume: 11, Number: 44. 230-193, <https://civilica.com/doc/1771186> .(In Persian).
- Janahmadigol, M., & Rezaiefar, H., & Hakimpur, H. (2022). Identifying the most important factors affecting succession management in organizations with a meta-analysis approach. MEO 2022; 11 (3):179-205
URL: <http://journalieaa.ir/article-1-418-fa.html> .(In Persian).
- Mattar, D. M. (2020). The culmination stage of leadership succession. Journal of Organizational Change Management, 33 (7), 1355-1373. DOI:10.1108/JOCM-08-2019-0268
- Milaninejad, H., & Jalalundi, M. (2023), success factors of succession in a private company in the field of electronics, the second international conference on key researches in management, accounting, banking and economics, Mashhad, https://civilica.com /doc/1705653 .(In Persian).
- Mohammadi Dayani, M., & Khashei, V., & Zahedi Rad, M. (2022). Discourse Analysis of Succession Planning in a Governmental Organization with Critical Approach. Public Administration Perspective, 13(2), 117-139. doi: 10.52547/jpap.2021.220481.1060 .(In Persian).
- Mohammadi Sabet, N; Damghanian, H; & Farhadinejad, M. (2021). Providing a framework for introducing the internal components of staff self-management, Quarterly Journal of Human Resource Management Research, Imam Hossein University, 13 (2): 73-105. (In Persian)
- Rahimi, H., & Sadeqiarani, Z. (2023). The design of model of succession management system in Water and Sewage Industry (Case study: Water and Sewage Company in Kashan). Kashan Shenasi. doi: 10.22052/kashan.2023.252499.1072 .(In Persian).
- Sina, F. S., & Mohammadi Chalmardi, H., & Emadian, S. O. (2021). The Relationship between Learning Organization and Organizational Learning with the Mediating Role of Empowering Education Staff in East Mazandaran Province, Managing Education in Organizations, 10 (2): 109-130. URL: <http://journalieaa.ir/article-1-224-fa.html> (In Persian).
- Teimouri, H., & Shahin, A., & Karimi, A. (2022). Providing a Competent-Based Human Resource Management Model with a Succession Approach. Journal of Applied Sociology, 33(2), 69-92. doi: 10.22108/jas.2021.126789.2043 .(In Persian).
- Vuori, J., & Törnroos, K., & Ruokolainen, M., & Wallin, M. (2019).Enhancing late-career management among aging employees-A randomized controlled trial. Journal of Vocational Behavior, 115 (103327): 1-18. DOI:[10.1016/j.jvb.2019.103327](https://doi.org/10.1016/j.jvb.2019.103327)